

სქტობრედი

წელწალი მეფეცხებთა

გამომცემლობა
„კომუნისტი“

რედაქციის მისამართი
თბილისი, ლენინის ქ. № 28
ტელ. 3-81-8ა

ნახევრო ჟურნალი მცირეწლოვნათვის
საბავთველოს ალკა ცენტრალური
კომიტეტის შროველთვიური ორბანო
„Октомври“ ежемесичный детский
журнал ЦК ЛКСМ ГРУЗИИ
(на грузинском языке)

სტალინი

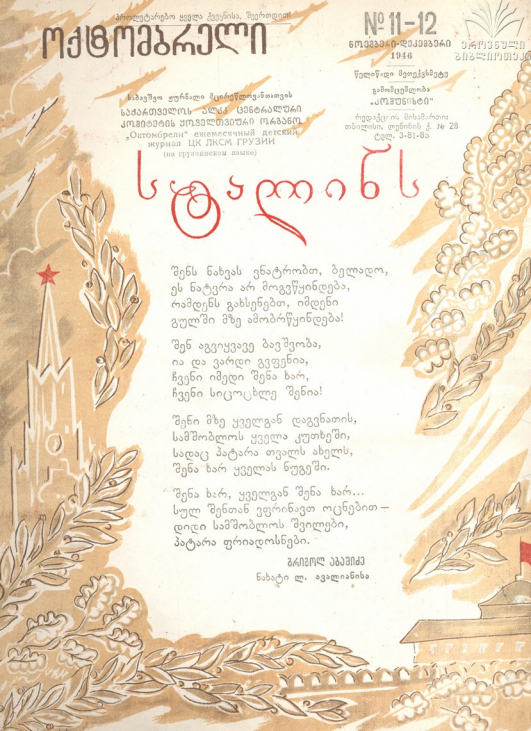
შენს ნახვას ვნატრობთ, ბელოდო,
ეს ნატერა არ მოგვეწყინდება,
რამდენს გახსენებთ, იმდენი
გულში მზე ამობრწყინდება!

შენ აგვიყვავე ბავშვობა,
ია და ვარდი გვფენია,
ჩვენი იმედი შენა ხარ,
ჩვენი სიცოცხლე შენია!

შენი მზე ყველგან დაგენათის,
სამშობლოს ყველა კუთხეში,
სადაც პატარა თვალს ახელს,
შენა ხარ ყველას ნუგეში.

შენა ხარ, ყველგან შენა ხარ...
სულ შენთან ვფრინავთ ოცნებით —
დიდი სამშობლოს შვილები,
პატარა ფრიადოსნები.

გრიგოლ აბაშიძე
ნახატი ლ. ავალიანისა

იოსებ ბესარიონის-ძე სტალინი

შეტოლითოგრაფია სტალინური პრემიის ლაურეატის, სახალხო მხატვრის უჩა ჯაფარიძისა

მ ა მ ა

როცა სტუმრები ნაშუაღამევს წაიღნენ, რვა წლის შალვა ერთხანს სტალინის პორტრეტს შეჰყურებდა, მერე დედას სახელოში სწვდა და ჰკითხა:

— ძია დიმიტრიმ რატომ სთქვა:

— სტალინი ჩვენი მამა არისო?

— იმიტომ, შვილო, რომ სტალინი ჩვენი მამაა.

— შენი მამაც არის?

— ჰო, შვილო.

— ჩემიც?

— შენც.

შალვამ ბაბუას თეთრ წვერს თვალი შეავლო და გაუბედავად იკითხა:

— ბაბუას მამაც არის?

— მაშ, შვილო.

„ბაბუა ძლივს დადის, წელში მოხრილია, გრძელი, თეთრი წვერი აქვს...“ ფიქრობდა განცვიფრებული ბავშვი.

ერთ დღეს შალვა თავის ტოლამხანაგებთან იყო. მისმა ამხანაგმა ბიძინამ მამა შენიშნა და მისკენ ყვირილით გაექანა:

— მამიკო... მამიკო... — ყვიროდა გახარებული ბავშვი.

მამამ მკერდში ჩაიკრა ბიძინა.

ამის შემყურე შალვას თვალები ცრემლით ავესო. ბიძინას მუღამ

ვალერსება მამა, ხელში აიყვანს, აკოცებს... შალვას კი მამა ბუნდოვანად ახსოვს. დედამ უთხრა: — მამა შენი, შვილო, გერმანელმა ფაშისტებმა მოჰკლესო.

ჩაფიქრებული შალვა ნელი ნაბიჯით დედისაკენ გაემართა.

— შენ ხომ სთქვი, დედილო, ძია სტალინი ჩვენი მამა არისო!

— კი, შვილო.

— ვუყვარვარ ძია სტალინს?

— ძია სტალინს ბეჯითი ბავშვები უყვარს, რომლებიც ყოფაქცევაშიც და ყველა საგანში ხუთებს ღებულობენ.

შალვა შეწუხდა, ჩაფიქრდა. აი, მის ამხანაგს, ბენოს, ყველა საგანში ხუთი აქვს, შალვას კი ჯერ ხუთი არ მიუღია.

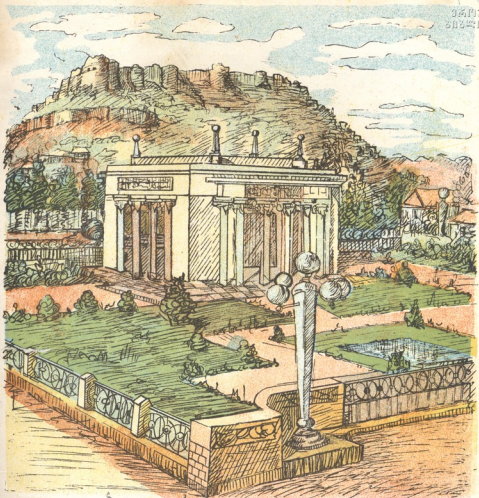
— ყველა საგანში რომ ხუთები მექნეს, მეც ვეყვარები ხომ ძია სტალინს?

— უეჭველად, შვილო!

ამის შემდეგ გახარებული შალვა გულმოდგინედ ამზადებს გაკვეთილებს. იგი ყოველ საგანში ხუთს ღებულობს.

ანდრო ლომიძე

პატარა გორი დიდია

პატარა გორი დიდია,
ბევრის მომსწრე და მზახელი,
ქვეყნებში რეკავს ზარივით
მისი ქართული სახელი.
პატარა ქოხი დიდია
გორის ციხესთან ნაგები,
ერთმანეთს ჩაპხუტებიან

ეს ძველი ამხანაგები,
ორთავეს ქებას უმღერის
ლიახვი დაუშრობელი...
პატარა გორი დიდია
დიდი სტალინის მშობელი.

ირაკლი აბაშიძე

ნახატი ეთერ ანდრონიკაშვილიანა

ბავშვების მეგობარი

ჩვენს საყვარელ პოეტს გიორგი ქუჩიშვილს 60 წელი შეუსრულდა.

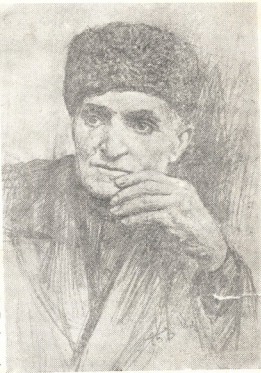
აღბათ არ მოიძებნება ისეთი ქართველი ბავშვი, რომელსაც მისი ლექსები არ წაეკითხოს, ან ზეპირად არ იცოდეს. გიორგი ქუჩიშვილის ლექსები გვინერგავენ სამშობლოს უსახლოვრო სიყვარულს, გვაყვარებენ შრომასა და ბეჯითობას, უფროსებისადმი პატივისცემასა და მოყვალბას.

გიორგი ქუჩიშვილმა საწერლო მოღვაწეობა მაშინ დაიწყო, როდესაც შრომელი ხალხი მეფის უღელქვეშ გმინავდა. პოეტმა ვაბედულად აღიმალა ხმა მჩაგრელებისა და უსამართლობის წინააღმდეგ.

მის ლექსებს მთელი საქართველო მღეროდა. ეს ლექსები შრომელებს მეფის თეთმპყრობელობის წინააღმდეგ ბრძოლისაკენ მოუწოდებდა. პოეტს სწამდა, რომ შრომელი ხალხი გაიმარჯვებდა, რომ ქვეყნად თავისუფლების დროშა აფრიალდებოდა.

გიორგი ქუჩიშვილი უდიდესი აღფრთოვანებით შეხვდა საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებას. მან მრავალი ლექსი მიუძღვნა გამარჯვებულ შრომელ ხალხს, რევოლუციის დიდ ბელადებს—ლენინს და სტალინს, ახალ საბჭოთა საქართველოს.

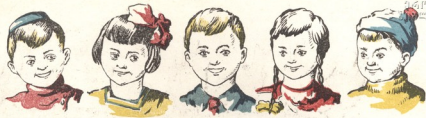
გიორგი ქუჩიშვილის განსაკუთრებული სითბოთი უყვარს ბავშვები. მის მდიდარ შემოქმედებაში დიდი ადგილი აქვს დათმობილი საბავშვო ლექსებსა და მოთხრობებს. ბევრმა თქვენგანმა იცის მისი შესანიშნავი საბავშვო ლექსები „ბალებს“, „წერილი ბების“, „პირველი

მისი“, „რჩევა“, „ცუღლოტს“ და მრავალი სხვა. ჩვენი ჟურნალის—„ოქტომბრელის“ ფურცლებზე ხშირად შეხვდებით მის ნაწარმოებებს.

გიორგი ქუჩიშვილი ერთნაირად უყვარს დიდსაც და პატარასაც. ეს სიყვარული ქართველმა ხალხმა პოეტის საიუბილეო საღამოზე გამოხატა, რომელიც მიმდინარე წლის 25 ნოემბერს ჩატარდა.

რ. ბარბონი

გიორგი კვიციანი

1. ბ ა ლ დ ე ბ ს

ველის ყვავილებს გადარებთ,
ყვავილნო, ფეხადგმულეზო,
ხან კლასში გხედავთ,
ხან გარეთ,
ღახატულ-ღაქარგულეზო!
მხარებთ, რადგან მაგონებთ,
შეც რომ ვიყავი პატარა;

მხოლოდ ერთი რამ მაღონებს:
სკოლაში არვინ მატარა.
თქვენთვის კი ყველგან ღია
საბჭოთა სკოლის კარები,
და შეც რომ ბაღად მაქცია,
მოწაფედ მივებარები!

2. წერილი ბებიას

მუდამ, ჩემო სანატრელო,
საყვარელო ბები!
დაგოცნი და დამიკონე
ყველა ნაცნობები.

ბები, ჩემო ტკბილო ბები,
ფრემც გენაცვლები,
შე ცალკე გამომიგზავნე
თეთრი ჩურჩხელეები.

სხვა ხილიც არ დაივიწყო:
კომში, ვაშლი, მსხლეები,
ჩამიჩი და ლეღვის ჩირი,
თხილი და კაკლები.

ნახატები გ. ჩირინაშვილს

ჟრიკ... ჟრიკ!.. დიახ... დიახ!..

მოსხარება

პატარა გოგია მეორე ცვლაშია. დილის თორმეტ საათზე ეწყება გაკვეთილები. დედ-მამა ადრე მიდის სამუშაოდ. გოგია, თითქმის, მარტო რჩება. დიდდა ოთახებს დალაგებს, ასაუზმებს გოგიას და ჩაწვება დასასვენებლად.

გოგია მარტო ზის ფანჯარასთან. კითხულობს, წერს, ანგარიშობს.

უყვარს მასწავლებელს პატარა გოგია. გაკვეთილი ყოველთვის მზად აქვს.

უყვართ გოგია ამხანაგებსაც.

ბეჯითი ბავშვი ყველას უყვარს; მარტო აღამიანებს კი არა, ჩიტებსაც.

აგერ გოგიამ საშინაო წერიით დაელოება შეასრულა, ადგა, ფანჯარაში გაიხედა, შემოდგომის სუფთა, გრილი ჰაერი შეისუნთქა. ბელურებმა, ფანჯარასთან აღუშლის ტოტზე რომ სხედან, ყვილი ასტეხეს, მიესალმნენ ნაცნობს. მერე გუნდად აფრინდნენ, ჰაერში შეიფრთხილეს და ფანჯრის რაფაზე ჩამოსხდნენ.

— მობრძანდით, მეგობრებო, მობრძანდით!— ეუბნება მათ გოგია, განჯინიდან პეშვით ბურღული გამოაქვს და ჰყრის ფანჯრის რაფაზე. ბელურები საყენკს ეხ-

ვევიან და სამაური ელურტულით ჩინჩხვებს იესებენ.

გოგიას კი მეტი დრო არ აქვს. არით-მეტეკულ ამოცანის ამოხსნას შეუდგა.

ჩიტები ოთახში შემოდიან. ხან წიგნის კარადაზე დასხდებიან, ხან ელექტრონის ლამპის მკლავსა და აბაჯურის მავთულზე. ართობენ გოგიას.

— ჟრიკ... ჟრიკ... ჟრიკ!..

გოგიამ მათ სახელებიც დაარქვა. აი, იმ დიდ ქიმიური ფანქრის ფერ ბუმბლიან ბელურას გოგია თავისი საყვარელი ამხანაგის სახელს— ვანტანგის ეძახის; მეორეს, ნაცარას, — თემურს; მესამეს, გულადას და მოჩხუბარს, — გივის; მეოთხეს, მორიდებულსა და ნახს, — ნათელას; მეხუთეს, ბრკყაულს რომ გაჰყრავს ხოლმე წიგნს, — ლეილას; მეექვსეს, მშვიდს, — ქეთინოს; მშვიდეს, საყენკს რომ დაუბნევს ხოლმე ამხანაგებს და ყველას აბრაზებს, — ვასასის.

როცა კი მოფრინდებიან ხოლმე ჩიტები, გოგიას ყოველთვის მზად აქვს მათთვის საყენკი.

აგერ შემოდგომაც დაილია. დიდი ქარი და წვიმა ახმაურდა ქალაქში. გოგია

თავის ფანჯრიდან დათოვლილი კავკასიონიკ შენიშნა. „სადაც არის ქალაქშიც ჩამოთრავს! მაშინ რაღა ეშველებათ ჩიტუნებს?!“ — ფიქრობს გოგია. ამ ფიქრში იყო, რომ მოულოდნელად ავად ვახდა. რაღა მოარული სენი დაემართა, სიცხე მისცა და ლოგინში ჩაწვა. ფანჯარასთან თვითონ ვეღარ მიდიოდა. დიდდა კი ფანჯარას არ აღებდა, — ბავშვს ავადმყოფობა არ გაურთულდესო. გოგიას მეგობარი ჩიტები კი მოდიოდნენ. შინას ეხეთქებოდნენ. რა-კი-ღა. ოთახში ვერ შედიოდნენ, ალუბლის ტოტზე სხდებოდნენ, იქიდან ალმაცერად გასცქეროდნენ ფანჯრის იქით ლოგინში ჩაწოლილ გოგიას. ერთხელ გოგიამ ფანჯარა გააღო, საჩქაროდ მობრუნდა და ჩაწვა. ჩიტებმა გაიხარეს. ფრთების ფართქუნით ოთახში შემოფრინდნენ.

მეორედ ადგომას გოგია ვერ ბედავს, — დიდდამ არ შემომისწროსო. როგორ გაუმსაპინძლდეს მეგობრებს? — სწუხს ბიჭუნა და არ იცის, რა იღონოს. ჩქარა მაინც განიკურნოს! მაგრამ სათვალეებიანი ეწიმი დაყინებით მოითხოვს, რომ ჯერ ლოგინში იწვეს ყმაწვილი.

შებეთ ჩიტუნებს!

— ეს რა ჰქნა ვახტანგი?! — ჰკვირობს გოგია და ავიწყდება ავადმყოფობა. ვაშტრებული მისჩერებია ჩიტს — ვახტანგის.

ბელურამ ნახევარი საშლელის ოდენა ბურის ნაქერი მოიტანა, დააგდო ფინჯნის გვერდით, და გაფრინდა.

ვახტანგის თემური და გივი მოჰყვნენ: მათაც მოიტანეს ჰურის ნამცეცები ნისკარტებით. მერე ნათელა, ლეილა, ქეთინო და ვასსიკ განდნენ; ერთმა მაკარონის ნამსხვრევი მოიტანა, მეორემ — უგრეხელის მარცვალი, მესამემ — ვერმიშელის ნამსხვრევი, მეოთხემ — ქაღის სიფრიფანა ფურცელი.

ჩიტები გაფრინდნენ და ყველანი ერთად ალუბლის ტოტზე დასხდნენ. იქედან მზიარულად დასძახიან

ავადმყოფს: — ტრიკ... ტრიკ... ტრიკ!... — თითქოს ეუბნებიან გოგიას:

— აბა, მოუღობინე საჭმელსო.

— გმადლობთ, ჩიტუნებო! — სიხარულით ამბობს გოგია, — მაშ მე ავად ვარ, თქვენ კი საზრდო მომიტანეთ! გმადლობთ, ჩიტუნებო!

ჩიტი ვახტანგი სიხარულით რტოს მოსწყდა, ჰაერში ისარივით ავიდა, მერე ძირს დაეშვა, ოთახში შემოფრინდა და სკამის საზურგეზე დასკუპდა.

გოგიამ გადაიხარხარა.

ხმაურზე დიდდა შემოვიდა.

— უი, მომიკდეს თავი, ფანჯარა ვინ გააღო!

— მე გავაღე, დიდდა! — მიუგო გოგიამ.

— ეს პურის წამსვეები აქ საიდან გაჩნდნენ?! — გაიკვირვა მოხუცმა.

— ჩიტებმა მომიტანეს, დიდდა. აი, მათ, ალუბლის ტოტზე რომ სხედან.— მიუთითა გოგამ ჩამწკრივებულ შეგობრებზე.

— ამ დროს ჩიტების ხმაც მოისმა:

— ერიკ... ერიკ!.. დიახ... დიახ!..

— გენაცვალოს დიდდა, ბეჯითი და მზრუნველი გული გაქვს, ამიტომ ჩიტებსაც კი უყვარხარ,—სთქვა დიდდამ და გოგიას შუბლზე აკოცა.

ჩიტები კი ალუბლის ტოტზე თანჯარასთან სულ ახლო ისხდნენ და იძახოდნენ:

— ერიკ... ერიკ!.. დიახ... დიახ!..

პურის ჩხეიძე

ნახატები ანდრო კანდელაკისა

ასე უნდა?

არ ზღვები ზღრუ დილით,
არც იძახდე, ბიჭო, ჩანთან.
წივნებს ყებ აჩქარებით
და ძებნაში ტირილს მართაჯ.
დაკარგვია ცალი წინდა,
ფეხსაცმელიც დაკარგვია;
ბეჯითობა და სიძარჯვე,
ჩემო კარგო, ამახ ჰქვია?!

ირსა ნალავილი

გურამის არჩევანი

გურამს ერთხელ მივუტანე
თოფი, ბურთი, დედოფალი
და ცისფერი ცხენი.
საყვედურით შემომხედა,
დედოფალი გადისროლა,
თოფს მოავლო ხელი.
მითხარა:—არ მსურს დედოფალი,
სუსტია და მხდალი;
ვაჟკაცს შვენის კარგი ცხენი,
მხნე გული და ხმალი.

შაჰლიან ქაჩიანი

იგი თავგანწირვით იცავდა თავისუფლებას, ბედნიერ და საამურ ცხოვრებას.

თქვენ, ალბათ, კარგად იცნობთ არკადი გაიდარის წიგნებს. ეს წიგნები გვასწავლიან, როგორ უნდა გვიყვარდეს სამშობლო, ჩვენი ხალხი, ჩვენი წარმტაცი ბუნება. ამ წიგნებში მოთხრობილი ამბები მწერალს აღებული აქვს ცხოვრების სინამდვილიდან. ამიტომაცაა, რომ მისი ყოველი წიგნი მუდამ ახლოს მიდის მკითხველთან. ბავშვები რამდენჯერმე გადაიკითხავენ ხოლმე მის წიგნებს და ყოველთვის ერთნაირ აღტაცებასა და აღფრთოვანებას განიცდიან. არკადი გაიდარი გვასწავლის, თუ როგორი უნდა იყოს ნამდვილი მეგობრობა, თუ როგორ უნდა გვიყვარდეს სწავლა და შრომა.

ბავშვებთან ერთერთი შეხვედრის დროს აი რა სთქვა მან:

— თქვენ ჩვენი მომავალი ხართ. თქვენგან, მეგობრებო, ისეთი ხალხი შეიძლება გამოვიდეს, როგორც არიან ჩელუსკინელები, როგორც არის გმირი მფრინავი გრომოვი და მამაცი პიონერი პავლიკ მორაზოვი. შრომას არ უნდა გაუბრუნდეთ, ნამდვილ ბოლშევიკებად უნდა გაიზარდოთ.

გაიდარის ეს სიტყვები ყოველთვის გახსოვდეთ.

ბავშვებო, თქვენც ისე უნდა გიყვარდეთ სამშობლო, როგორც არკადი გაიდარს უყვარდა; ხშირად იკითხეთ მისი წიგნები: ისინი ბევრ რამეს გასწავლიან.

არკადი გაიდარი

ხუთი წლის წინათ, სამშობლოს თავისუფლებისათვის ბრძოლებში, კიევის ახლოს, გმირულად დაიღუპა ბავშვების საყვარელი მწერალი არკადი გაიდარი. საბჭოთა ბავშვებმა დაჰკარგეს თავისი საყვარელი მასწავლებელი და მეგობარი.

16 წლის ქაბუკი იყო არკადი გაიდარი, როდესაც მოხალისედ შევიდა წითელი არმიის რიგებში. იმ დღიდან მთელი მისი შესანიშნავი სიცოცხლე მშრომელი ხალხის კეთილდღეობის საქმეს მოახმარა. სამშობლოს მტრებთან ბრძოლებში

მარუსია

მოთხრობა

ჯაშუშმა ჭაობი გადალახა, ჩაიკვია წითელარმიელის ტანსაცმელი და გზაზე გამოვიდა.

გოგონა ჭაგვის უანაში დიდილოებს ჰკრეფდა. იგი მივიდა და თაიგულის ღეროების შემოსასწორებლად დანა სთხოვა კსად მიმავალს.

ჯაშუშმა მას დანა მისცა და ჰკითხა, თუ რას ეძახიან. ჯაშუშს გაეკონა, რომ საბჭოთა ქვეყანაში ხალხს მსიარული ცხოვრება აქვს, დაიწყო სიცილი და მსიარული სიმღერა.

— განა შენ მე არ მიცნობ?!—გაკვირვებით ჰკითხა გოგონამ,— მე მარუსია ვარ, ლეიტენანტ ვგოროვის ქალიშვილი. ამ თაიგულს მამას მიუტან.

მან მოკრძალებით შეასწორა უვაჯილები და თვალებზე ცრემლი მოხდგა.

ჯაშუშმა დანა ჯიბეში ჩაიღო და სმანამოუღებლად კზა განაკრძო. საგუშაგოზე მარუსია მოჰქვა:

— მე წითელარმიელი შემსუდა. ვუთხარი, თუ რას ეძახიან და, საკვირველია, იგი იცინოდა და მღეროდა.

შეთური მოიღუშა, დაუძახა მორიკეს და გაკსაგნა წითელარმიელები „მსიარული“ კაცის დასაწევად.

მხედრები გაეშურნენ, მარუსია კი მივიდა მდინარის ციცაბო ნაპირზე და თაიგული შესაწვრეთა მიმოსროლაში მოკლულ მამის საფლავზე დადო.

არაქლი ბაილარი

3. ბიჭი ხატვით ვართულია

— სიყვარულით ვინ არ ნახავს
ჩემს პატარა დათუნიას!
ლაშაზია, სულ მიყურებს, —
არც ავია, არც ხტუნია.

მაგრამ ვწუხვარ, ჩემს საწოლთან
რომ სურათი არ მაქვს მისი;
თვალს ხომ მუდამ ვერ დაატკობს
დათუნია ქების ღირსი!

ან ლევანი დააკოტლებს,
ან ყურს მოგლეჯს ლილი ძალად. —
სთქვა თემურიმ, და ძველ სკამზე
დათუნია დააბრძანა.

ხატა დიდხანს... ახლაც ხატავს,
ბიჭი საქმით ვართულია...
ჩუმაღ, ჩუმაღ! თემურიკოს
არ დაუფრთხოთ დათუნია!

როცა ბავშვები იგვიანებენ

მოთხრობა

— ადექი, ადექი, გენაცვალოს დედა, სკოლაში დაგიგვიანდება და მასწავლებელს ეწყინება, — უთხრა დილით პატარა ირიკოს დედას.

— ცოტას კიდევ დავიძინებ, დედიკო! ჩვენს მასწავლებელს სრულიად არ ეწყინება, თუ დავიგვიანებ.

— რას ამბობ, ირიკო?! როგორ თუ არ ეწყინება?!

— ზართლა ვამბობ, დედიკო, ჩვენს მასწავლებელს არ სწყინს, როცა ბავშვები იგვიანებენ. აი, გუშინ ერთმა გოგონამ, ელიკომ, დაიგვიანა. სწავლა დიდხნის დაწყებული იყო, როდესაც კლასის კარი გააღო. უნდა შემოსულიყო, მაგრამ კა-

რებში შეჩერდა. მასწავლებელმა დაინახა თუ არა, თავი დაუქნია და უთხრა:

— აბა, ელიკო, მობრძანდი?! კარებში რატომ დგებარ? კლასში შემოდით და თქვენს ადგილზე დაბრძანდით!

ელიკო თავის ადგილზე დაჯდა.

დედიკო, ჩენი მასწავლებელი გაკვეთილს რომ გვეკითხავს, ვიცით თუ არა, სულ ერთია, — გვეუბნება: „დაჯექი“. აი, ხომ ხედავ, დედა, ჩვენს მასწავლებელს არ სწყინს, როცა ბავშვები იგვიანებენ, ან გაკვეთილი არ იციან. მაშ, ცოტას კიდევ დავიძინებ, დედიკო.

სცდებოდა თუ არა ირიკო?

ნიმე ნაჰაშიძე

ქ უ ჩ უ ს ც ხ ე ნ ე ბ ი

დედას, ქუჩუს დაბადების დღეს, გემრიელი სადილი გააკეთა. შალე სტუმრები მოვიდნენ. სტუმრებმა ქუჩუს საჩუქრები მოუტანეს. მამიდა თამარმა ვეებერთელა ცხენი მოუტანა. დედა ელიკომაც ცხენი მოუტანა. ბიძია შალვამაც ცხენი მოუტანა. დედას მეგობრებმაც ცხენები მოუტანეს.

ქუჩუს შვიდი „ბედაური“ ცხენი შეუგროვდა. გახარებული იყო ვაჟ-

კაცი, ხან ერთ ცხენს მოახტებოდა და ხან მეორეს.

— ქუჩუ! მოდი აქ! — დაუძახა მამამ გაოფლიანებულ მხედარს.

— რა მამა, რატომ მეძახი?

— ეხლა შენ ის მითხარი, მე რა გიყიდო, რა საჩუქარი გაგებარდება ჩემგან?

— მამა, გენაცვალე, — უთხრა ქუჩუმ მამას, — ერთი თავლა ამიშენე, რომ ეს ცხენები შიგ დავაბა.

მ. თოშაძე

ლექსები
გიორგი კახანიძისა

ესენიც საქმიანობენ

ნახატები
შალვა მხარაძისა

1. რ ა ი ღ ო ნ ო ს!

— დათუნიავ, ნუ ბურღლუნებ,
ნუ ითხუნი მელნით თათებს,
ცელქ ბაჟიას რად უყურებ,
შენ სიღინჯე მეტი გმართებს!
ცუგო, რატომ გეცინება!
იწურწულებ, ნეტავ, დიდხანს?!
რად მამბრაზებთ! როგორ გინდათ
შეისწავლოთ წიგნის კითხვა?!

ღედოფალა თუ მიჯერებს,
ბევრიც იცის, კარგად სწავლობს.
ამ სიტყვებით თინამ ცელქებს
მწყრალად თვალი გადაავლო.
რა იღონოს! შინ ამათთვის
თინას გარდა ვის სცალია!
მაგრამ კითხვას ეს ცელქები,
ნეტავ, მალე ისწავლიან?!

2. მკურნალი გოგო

— თამარ, შენი დედოფალა
ჯერ ვერ ვნახე ფეხზე მდგარი,
არაფერს სკამს, არ იცინის
და უთუოდ ავად არის.

იქნებ ყურშამი შეაშინა,
ვნახოთ გული როგორ უცემს! —
დას ღიმილით უთხრა გოგამ
და საწოლთან გაჩნდა უცებ.

თეთრ ხალათით, იქვე სკამზე,
ეკიმივით დაჯდა ღინჯალ
და დაიკოს დედოფალას
გულისცემა გაუსინჯა.

— ეხ, საბრალოს, ყურშას ყეფით,
ატეხია გულისძგერა! —
ფანქარს ხელი წამოავლო
და წამალი გამოსწერა.

ოთარის დანაშაული

ოთარი ეზოში თამაშობდა. სახლიდან დედა გამოვიდა და უთხრა:

— შეილო, წადი და პური მოიტანე.

ოთარმა გამოართვა დედის ფული და კალათი და ხტუნვით წავიდა. იყიდა პური, ჩაღო კალათაში და სახლისაკენ გამობრუნდა. ოთარის ამხანაგები ქუჩაში ბურთს თამაშობდნენ. ამხანაგებმა ოთარის დაუძახეს:

— ოთარ, მოდი, ითამაშე!

ოთარმა დადგა იქვე კალათი და თამაში დაიწყო.

ამ დროს საიდანღაც გამოჩნდა მშვიდრი ძაღლი. პურს მიიგნო. თამაშით გართულმა ბავშვებმა ვერ შეამჩნიეს ძაღლი, რომელმაც კალათიდან პური ამოათრია და გაიქცა.

როცა ბავშვებმა თამაში გაათავეს, ოთარმა აიღო თავისი კალათა და გაუქტირდა, რომ კალათი მსუბუქი იყო. ჩახედა შიგ, და კალათში პური აღარ იღო.

ოთარი მიხვდა თავის დანაშაულს, შავრამ გვიან იყო.

თარგმნილი
ქეთევან კორაჭვილის მიერ

პაწაწინა ღექსები

1. წებრა

მაღალია, გრძელკისერა,
თეთრ-ყვითელი და თან კრელი,
ეკლიან ხეს ტუჩით სწვდება,
არ სჭირდება კიბე, ხელი,
მტაცებელ მხეცს ვირიდება,
წყალს სვამს,
თუმცა კისერს ვერ ხრის,
აკაციით იკვებება,
ცხოველია ცხელი ქვეყნის.

2. ბუღბუღი

ის, აღრიან გაზაფხულზე,
ჩაუქროლებს ქალებს, ბუჩქებს,
საყვარელი ფრინველია,
საამურად გალობს, უსტვენს,
ქია, მატლით იკვებება
ფერება ვარდის ფურცლებს.

ნ. ბაღრაშვილი

ზ ა მ თ ა რ ი

მომხრობა

ზამთარს დიდი დრო ჰქონდა დასასვენებლად, ძალ-ღონის მოსაკრებად: გაზაფხული, ზაფხული, შემოდგომა... ამ ხნის განმავლობაში მას ან ეძინა, ან იმის ფიქრში იყო, რომ ბავშვთა გასახარებლად გამოეგონა: თოვლის ვარსკვლავები... ყინვის ლოლუები... ფანჯრების აქრელება... ხეებისათვის თოვლის ქულაჯების დამზადება...

სწრაფად გაიქროლა გაზაფხულმა, ზაფხულმა, შემოდგომამ და, ერთი მთვარიანი ღამის მიღვევისას — განთიადზე, გაისმა ზამთრის თითების კაკუნი.

ბავშვებს გამოეღვიძათ, ყურები სცქვიტეს.

— სალამი! სალამი! სალამი! — შესძახა მათ ყინვის ქახქახით ზამთარმა.

— თოვლი მოსულა, თოვლი... თოვლი!

— ვალალმეე... დალალმეე!

— შენი გულისა, შენი!.. — ყვიროდნენ გახარებული ბავშვები. ფანჯრის მინებზე ზამთარს უკვე მოესწრო ყინვის არშიების მოვლება.

ბავშვები ცრევებივით კარში გაცვივდნენ. ხეებს თოვლისაგან ბამბასავით ქათქათი გაჰქონდათ. თოვლი კი ბარდნიდა და ბარდნიდა, თითქოს ციდან ალუბლის ყვავილები ცვიოდა.

რა ხუმარა რამ არის ზამთარი! მან არ იცის გარჩევა ახალგაზრდებისა; თუ მოხუცებისა.. აგერ ტუხანთ ბაბუა ყავარჯნით რომ მიხანხალებს, მისთვის თეთრ უღვავებზე ლოლუები დაუკიდია... ეჭიდება ბაბუა და ველარ მოუძვრია ლოლუები.

ბავშვებს გაახსენდათ ჩრდილოეთ პოლუსის მეზამთრეები... თავი წარმოიდგინეს მოდრეიფე ყინულის გმირებად და მუშაობა გააჩაღეს: ვინ კარავი დადგა... ვინ ბელადის სურათი და საბჭოთა კავშირის დროშა აღმართა... ვინ დაკვირვებას აწარმოებდა თოვლზე.

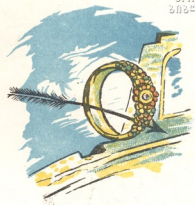
მალე გაისმა მათი მზიარული სიმღერები ბედნიერ, საამურო ცხოვრებაზე.

ლავით თარღოსიჩიკლი

პატარა მოისარი

ზღაპარი

4671

ძველად, როდესაც მხედართა პირველი იარაღი მშვილდ-ისარი იყო, ქვეყნის მზრუნველმა მეფემ ისურვა ბრწყინვალე მოისარნი ჰყოლოდა. მან თავისი ოქროს ბეჭედი, ძვირფასი თვლებით მოჭედლი, სასახლის გუმბათის წვერზე დაამაგრებინა და ბრძანა: — ვინც იმ ბეჭდის თვალში ისარს ჩასვამს, მისი იყოს ეს ბეჭედი ჩემგან საჩუქრად, მოისარი კი იქნება ჩემი და ხალხის სიყვარულით დაჯილდოებული, როგორც ისრის უმაგალითო მსროლელი.

მთელი ქვეყნის კიდით კიდემდე გავარდა ეს ხმა. ყოველი კუთხიდან მოდიოდნენ ყმაწვილკაცები, მარჯვენი და მოხდენილნი, ქებულნი ბრძოლაში. მეფის ამალიდანაც გამოვიდნენ ასობით მხედარნი, მათაც სცადეს თავიანთი თვალი და მარჯვენა, დილიდან დაბინდებამდე ისროდნენ მშვილდებით ისრებს, მაგრამ ამაოლ: ვერაფერს ჩასვა ისარი ბეჭედში, ვერ მიაღწიეს სანატრელ საწადელს: ძვირფას საჩუქარსა და დიდების უქნობს სახელს.

ერთი შავთვალეზიანი ათი წლის ბიჭუნა, თმახუჭუჭა, ხალისიანი და მალხაზი, რომელსაც სახელადაც მალხაზი ერქვა, თავისი სახლის ბანზე იდგა და მშვილდიდან სტყორცნიდა ისრებს ყოველ მხარეს. გაზაფხულის მზის სივეებზე სხივებით ბრწყინავდნენ მისი ნატყორცი ისრები.

სასახლის გუმბათისაკენ მანაც სტყორცნა ისარი და ჰოი, საკვირველებავ! ბედნურმა ნიავმა ბეჭდისაკენ წარმართა ისარი და მის თვალში ჩასვა.

გაუვარდა მალხაზს სახელი პირველი მოისარისა, ბეჭედიც მიაკუთვნეს, სხვა მზრივაც დაასაჩუქრეს, უქნობი დიდებითაც შეიმოსა იგი. მაგრამ ფიქრს მიეცა მალხაზი. გიშრისფერი მისი თვალეზი თითქოს დანადგლიანდნენ, მის ნათელ შუბლს ზრუნვის ნისლი გადაეფარა, ბოლოს მამას შეევედრა:

— ძვირფასო, გააკეთებინე ოსტატს ჩემთვის კარგი მშვილდ-ისარი და მომიყვანე მასწავლებელი, სროლა მასწავლოს, უარს ნუ მეტყვი, ამისრულე საწადელი!

— შვილო, ტყბილზე უტკბესო, შენ ხომ დაჩრდილე და აჯობე ქვეყნის ყველა მოისარს! განა შენ კიდევ სწავლა გესაქიროება?!

— მესაქიროება, მამავ, მე მინდა შევინარჩუნო ის ღიღება, რომელიც ბედნიერმა შემთხვევამ მარგუნა! — უპასუხა მალხაზმა.

იმ ღიღიდან მალხაზმა, მართლაც, მშვილდ-ისრის სროლაში ვარჯიში დაიწყო და, როდესაც მოხდენილი ქაბუკი შეიქმნა, როგორც მოისარს, ტოლი არ ჰყავდა! შეინარჩუნა ყრმობის დროს მოპოებული სახელი და ხალხის სიყვარული..

ელჩიბარ ხაბინიძე
ნახატები გ. გულნაშვილისა

გახსოვდეს!

1. კალმით დაწერილს ნაჯახით ვერ ამოშლი.
2. სწავლადაუშთავრებლობა უსწავლელობაზე უარესია.
3. ცოდნა ლუქმაპურს არ ითხოვს, თვითონ კი ლუქმას გაშოვნინებს.
4. უსაქპურისათვის შვეც არ ამოდის თავის დროზე.
5. ჩიტის ფრთებით არის ცნობილი, ადამიანი კი — ცოდნით.

ღება-ღებ ღებან-ღებან

ღება-ღებ, ღებან-ღებან,
ჯიბო ფეხზე დამღებარა!
ფეხზე დეომა ისწავლა,
ახლა უნდა მას გაველა!

ღება-ღებ, ღებან-ღებან,
ჯიბო ფეხზე დამღებარა!
აგერ, წადგა ნაბიჯი,
რა ბიჭია, რა ბიჭი!

სანაც დაბავბავდება
და იქვე ჩავდება,
მაგრამ ისევე აღგება,
ერთ აღვიღზე არ ღგება!

ღება-ღებ, ღებან-ღებან,
ჯიბო ფეხზე დამღებარა!
ერთი შესუთ მის ფეხებს,
სიარულსაც ასერსებს:
სედიზედ ღებამს ნაბიჯებს,
ხელა, ფრთხილად აბიჯებს!

ღება-ღებ, ღებან-ღებან,
ჯიბო ფეხზე დამღებარა!
რა ტკბილად იდიმება!
ხეტავ, რამ გაახარა?..
— ფორთხვან თავი ანება,
დიდი აბიჯი გამხდარა!

ილია სინაპალიძე

ხუტას ხუთი შვილი და ნატერისთვალი

ზღაპარი

იყო ერთი მოხუცი კაცი, ხუტას ეძახდნენ. ხუთი შვილი ჰყავდა ხუტას: შოთა, ბაკური, თაშაზი, ირაკლი და გაიოზი. ხუთივე ღვევში-რი იყო ავთვალს არ ენახებოდა.

ერთ დღეს ხუთივე ძმამ საგზალი აიღო და შორს წასასვლელად გაემზადა.

- საით აპირებთ, შვილებო? - ჰკითხა მამამ.
- ნატერისთვალის საშოვნელად მივდივართ, მდიდრული ცხოვრება გვინდა! - უპასუხეს შვილებმა.
- ნატერისთვალს მე გაშოვნინებთ! - უთხრა მამამ და შვილებს გაუძღვა.

წაიყვანა ხუტამ შოთა, სოფლის ბოლოს, ერთ ადგილზე დაუდო ხელი და უთხრა:

- აქ უნდა გათხარო ძალიან ღრმა ორმო და ნატერისთვალს მიაგნებ!

ბაკური ტყის პირას დააყენა მამამ:

- ამ ცულით ტყე გაჭერი და კარგა მოშორებით ნატერისთვალს იპოვნი!

თაშაზი მდინარის პირას მიიყვანა ხუტამ, ხელში საცერი მისცა და მიმართა:

- ამ ქვიშას ხედავ? ათიათასი ფუთი გასცერი და ნატერისთვალს ნახავ!

ირაკლის ბარი მისცა ხელში და უბრძანა:

- ამ მინდორს გადაზარავ, სადღაც ნატერისთვალია ჩაფლული და უსათუოდ მოძებნი!

— აი, ეს წერაქვი, ამ მთას გამოთხრი, ღრმად შეწვალ შიგნით და ნატვრისთვალთ, იქ დაგზღუ-
ბა! — უთხრა ხუტამ მეხუთე შვილს — გაიოხს.
შვილები მამის დაველებას ასრულებდნენ. გავიდა
ათი დღე.

მივიდა შოთა მამასთან და მოახსენა:

— ოცი მეტრი მიწა ამოვიღე, ოფლად გავიღვა-
რე და ნატვრისთვალთ ჯერ არსადა სჩანს!

— უამრავი ხე გავკაფე, ტყეში ღრმად შევიჭერი
და ნატვრისთვალთ ვერ ვნახე! — სთქვა ბაკურმა.

— ბევრი ქვიშა გავცერი, მაგრამ ნატვრისთვალთ
არსად არის! — ჩიოდა თამაზი.

დაღლილი ირაკლიც არ იყო კმაყოფილი:

— მოვკვდი ამდენი ბარვით, საღ არის ნატვრის-

თვალთ?! — ამოიოხრა მან.

— მთაში გვირაბი გავჭერი ისე ღრმად, რომ
სინათლეც ვეღარ ატანს შიგ, ნატვრისთვალთ კი არ-
სად არის! — უსაყვედურა მამას გაიოხმა.

ხუტამ კი ასე მიმართა შვილებს:

— ნატვრისთვალთ რომ ასე ადვილი საპოვნთ
იყოს, ყველას ექნებოდა. წადით და განაგრძეთ, რის
გაკეთებაც დაგავალეთ!

დაუჯერეს შვილებმა მამას, ათ დღე-ღამეს კიდევ
იმუშავეს და კვლავ უკან დაბრუნდნენ გაჩუმებულნი.
სახეზე დაღლილობა ეტყობოდათ.

— რა ქენით, ნახეთ ნატვრისთვალთ? — ჰკითხა
მათ მამამ.

— ვერ ვიპოვნეთ! — ამოიოხრეს შვილებმა.

— ნატვრისთვალთ რომ ასე ადვილი საპოვნთ
იყოს, ყველას ექნებოდა. წადით და განაგრძეთ მუ-
შაობა! — კვლავ უთხრა ხუტამ.

ბიჭებმა დაუჯერეს და ერთ თვეს კიდევ ღვრიდ-
ნენ ოფლს. ერთი თვის შემდეგ კი, აი, რა მოხდა:

შოთას უშველებელ ორმოდან ნავთის შადრევანმა
ამოხეთქა. იმდენი ნავთი ამოვიდა, რომ ას წელიწადს
მთელ მაზრას ეყოფოდა; ბაკურს იმდენი ხე-ტყე
მოეჭრა, ასი ქალაქი აშენდებოდა; თამაზის ქვიშის

განაცვრში იმდენი ოქროვანია, ათას კაცს მთელ სივრცეს ეყოფოდა; ირაკლი კი, როცა მიწას ბარავდა, ღამე, თურმე, მამამისი მიდიოდა და დაბარულ მინდორზე ხორბალს სთესავდა. დამუშავებულ მინდორზე ისეთი ყანა ამოვიდა, მტერს შეშურდებოდა; გაიოზი ღრმად, ძალიან ღრმად შეიქრა მთის გულში და ქვანახშირის დიდი მარაგი ნახა.

გახარებული ძმები ერთი-მეორეს შეხედნენ და თავიანთი შრომის შედეგი ერთმანეთს უამბეს.

— ჩვენ დღეიდან ყველაზე მდიდარი ვიქნებით! — აღტაცებით წამოიძახეს მათ და შინ დაბრუნდნენ.

ხუტამ დაინახა, რომ მის შვილებს დალილობისაგან არაქათი აღარა ჰქონდათ, მაგრამ სახეზე ღიმილი დასათამაშებდათ. ხუტამაც გაიღიმა და შეეკითხა შვილებს:

- რა ქენით, შვილებო, ნახეთ ნატურისთვალი?
- ვნახეთ! — ერთხმად უპასუხეს შვილებმა.

გიორგი ივანიშვილი

ნახატები ირ. დივოგორცევასი

განწირული ზანგი

ნამდვილი ამბავი

სამზო ზანგი იყო. შუა აფრიკაში ცხოვრობდა. ბუნაობდა კაუჩუკის პლანტაციებში, რომელთაც თეთრ ბატონს ეკუთვნოდა. შრომა მძიმე პირობებში უზღებოდა: 12—14 საათიანი სამუშაო დღე ცხელ აფრიკაში მეტად აუტანელი იყო. გასამრჯელოდ სამზო იღებდა რამდენიმე პენს. ამას გარდა, პლანტაციის ზედამხედველი ხშირად სცემდა მას, როცა შეამჩნევდა, რომ სამზომ შეისვენა, ან მუშაობა შეიანელო.

სამზოს ოჯახი დიდი იყო. მას ჰყავდა 7 შვილი: 5 ქალი და ორი ვატი. საწყა-

ლი ზანგი დღე-ღამე მუშაობდა, რომ როგორმე თავი ვრჩინა და ბავშვები შეემოსა. იგი ცდილობდა დაეგროვებინა გროშები ბავშვების ტანისამოსის სასყიდლად, მაგრამ ამოდ: ყოველთვის რაიმე უბედური შემთხვევა ხელს უშლიდა მას, ხან ზედამხედველი აჯარიმებდა, ხან ქოხი ენგრევოდა და შეეკეთებას ითხოვდა, ხან კი ბავშვები უზღებოდა ავად და იძულებული იყო დაეგროვილი გროშები მიეცა გქიმისათვის!

ერთ დღეს სამზოს სოფელში ჩამოვიდნენ თეთრი მოგზაურები, რაღაც უცნაური მანქანით. ერთ-ერთმა მათგანმა შენიშნა სამზო და დაუძახა. სამზო მიუახლოვდა. თეთრმა ბატონმა შეათვალიერა იგი და უთხრა:

— ღონიერი ხარ? შეგიძლია ჩქარი სირბილი? შეგიძლია ატარო მძიმე წონის საგანი?

სამზომ უპასუხა, რომ იგი მიჩვეულია მძიმე ფიზიკურ შრომას.

— მაშ, კარგი, — უთხრა თეთრმა მოგზაურმა, — მე მოველაპარაკები შენს ზედამხედველს და ხელიდან ვაღმოგოცვან ჩემთან სამუშაოდ და ხელფასს მეტს მოვცემ და სამუშაოც შედარებით ადვილი იქნება.

სამზომ დაიწყო მუშაობა ახალ ბატონთან და ძალიან კმაყოფილი იყო. სამუშაოს დამთავრების შემდეგ იგი მეზობლებს და ოჯახის წევრებს უყვებოდა თავის ამბავს: «სამუშაო ძნელი არ არის, ვატარებ მსუბუქ ამანათებს მოკლე მანძილზე. ჩემი ახალი ბატონი ჰკვიანი კაცია. მას აქვს რაღაც საოცარი მანქანა, რითაც ის იღებს სურათებს, აწვავს, გზებს, ცხოველებს, მდინარეებს და სხვა მრავალ საგნებს. რაც მთავარია და

გასაოცარი, ამ სურათებში ყველაფერი მოძრაობს, ადამიანი დადის, საუბრობს, ძალი ჰყევს... კარგია ასეთ ბატონთან შეშაობა, მით უმეტეს, რომ გასამრჯელო-საც მესტ მამღვეს“.

მეორე დღეს სამზოს სამუშაო შედარებით ადვილი იყო. მას უნდა წაეღო ძალიან პატარა ამანათი სოფლიდან თეთრი ბატონების ბანაკში და გზად უნდა გაეფლო ერთი პატარა ტყე. ზანგი დილიდანვე შეუდგა დაეალების შესრულებას. მიდიოდა და თან ლილივდა. კარკ ხასიათზე იყო სამზო. მალე ტყეს მიუახლოვდა. შევიდა თუ არა ტყეში, საშინელი ღრიანცელი შემოესმა, უკან მოიხედა და დაინახა ლომი, რომელიც სამზოს პირდაღებული მისდევდა. სამზოს ხელიდან გაუვარდა ამანათი და მთელი სისწრაფით გაიქცა. თავგამეტებით გარბოდა, მაგრამ ამოდ: ლომი უახლოვდებოდა მას. სამზო ცდილობდა, როგორმე ჩაესწრო თეთრი ბატონების ბანაკამდე, ისინი შეიარაღებულები იყვნენ და, იმედი ჰქონდა, ვადა-არჩენდნენ.

როგორც იყო, ბანაკის ახლო მდებარე შალალ ხემდის შიადწია, რომლის ტოტებზე მან დაინახა თეთრი ბატონი. მის გვერდით მეორე ბატონი ატრიალებდა ყუთის სახელურს.

„ჩემო კარგო თეთრო ბატონო, მიშველეთ, გადამარჩინეთ!“ — შეჰყვირა ზანგმა არაადამიანური ხმით.

ლომი უახლოვდებოდა სირბილით ძალი-გამოლულ სამზოს. ზანგმა ერთხელ კვლავ შეხედა თეთრ ბატონებს... გაუკვირდა: მათ სახეზე ღიმილი თამაშობდა.

წუთი და ყველაფერი გათავებდა. სამზოს სხეული ნაწილებად დაშლული იგდო თეთრი ბატონების წინ.

ორი თვის შემდეგ თეთრი მოგზაურები დაბრუნდნენ ევროპაში. მათ ჩამოიტანეს საოცარი ხმოვანი ფილმი:

„ნამდვილმა ლომმა შესესაბა ნამდვილი ადამიანი“.

მოგზაურებს შემოეხვიენენ გაზეთის კორესპონდენტები, რომლებიც გაოცებულნი იყვნენ ასეთი გადაღებით და ითხოვე-ნენ ახსნა-განმარტებას.

„ეს ძალიან ადვილი საქმე იყო, — დაიწყო ერთ-ერთმა მოგზაურმა, — ჩვენ დავაღეთ ერთ ზანგს — სამზოს, წაეღო ამანათი ჩვენს ბანაკში, გზის მახლობლად ტყეში, გალიაში, მოთავსებული გვყავდა მშვიერი ლომი. ვალიის კარები კი ღია იყო. ლომმა დაინახა თუ არა ადამიანი, საშინელი ღრიალით დაედევნა მას. ზანგი თავს იცავდა და ჩვენსკენ გამობრბოდა. ეს იყო მშვენიერი სანახაობა... და საოცარი ფილმი! ხომ მართალს ვამბობ?“ — მიუბრუნდა ის თავის მეგობარს კმაყოფილი სახით და ახალ სიგარას მოუკიდა.

თარგმნილი ინგლისურიდან

მ. ხაჭანიძის მიერ

ნახატები ფ. ლამიაშვილისა

შვილის ნუკრი

შეხედეთ შვილის ნუკრს, რა ლამაზია და უწყინარი! დიდხანი არ არის, რაც ქვეყანაზე გაჩნდა და ყველაფერი აკვირებს; მინდვრის ფერად ყვავილებს, მაცვლის ბუჩქს, თუ გვიმრას ისე არ ჩაუელის, რომ არ დააკვირდეს და არ დაყნოსოს. თანაც ფრთხილია შვილის ნუკრი.—რაიმე ხიფათი არ შემემთხვესო,—და ტყესა და მინდორს მარტოდმარტო ადვილად არ ენდობა. პატარაა და ეშინია, მთიდან დაგორებული კენჭის ხმაც აკრთობს. მაინც აბეზარმა ჩხიციმა გაუჭირვა საქმე: მის მოულოდნელ ჩხავილს ბევრჯერ შეუშინებია და გულაძგერებულ დედას აკვრია მუცელქმეშ.

ძლიერ ჟუჯვარს დედა. მისი იმედით დადის ლაღად მთასა და ბარში. მისი წეალობით იცის ტყისა და მინდვრის ყოველი კუნძული, ყოველი ბილიყი. მან ასწავლა ნამიანი ბაღახის ძოვა და ბუჩქების ნორჩი ყლორტების ჩაქანტუნება. დედამ მიიყვანა პირველად მთას წყაროსთან. ჯერ თვითონ დალია ცივი წყალი

და შემდეგ მის ანიშნა თვალებით:—აბა, სცადე, შვილო, დალიე, რა კარგიაო! ნუკრს პირველად ეუცხოვა ცივი წყალი, ცოტა შესვა და შეჩერდა. თითქოს გემოს უსინჯავდა, თითქოს ფიქრობდა, ხომ არ მაწყენსო. დედა კი აქეზებდა:—ნუ გეშინია, შვილო, დალიე, გარგებსო.—ზაუბულის სიციხით შეუჭებულმა ნუკრმა მალე თავი უნებურად დაშხარა წყაროზე. ახლა მეტი წყალი შესვა. ეამა, ყურები სტკეცტა და კმაყოფილებით დედას შეჰხედა. ამის შემდეგ ნუკრს წყარო შეუყვარდა.

იი, დღესაც დალია წყაროს ანკარა წყალი. დიდხანს ეთამაშა მის მოუსვენარ, პატარა ტალღებს. შემდეგ დედამ ტყისაკენ წიყვანა. თვითონ ასკილის ჩრდილში დაწვა და ისვენებს. ნუკრი კი, ლამაზი და უწყინარი ნუკრი, ცელქობს, ვერ ჩერდება: დედის ახლო კუნტრუშით შეხტა მწვანით ამბინებულ კორდზე და, მშობლის გულის გასახარად, თამაშობდა და აყვავებულ არე-მარეს შეჭარის.

კლავი ლეონიძე

ნახატი ლადო გუდიაშვილისა

მ ა ს ა რ თ რ ე ნ ი

შ ა რ ა დ ა

ყოველ დღით ვარდ-ყვავილებს
ეპყურება იგი წვეთად, —
შენ მის ბოლო ასოს წაშლი,
მას შარადა სთვლის ზედმეტად.

შემდეგ სიტყვას მალე დასწერ,
აღბათ ბევრს არ დახანებ, —
ჩიტუნისა რომ დაიკერ,
უმაღ მისკენ გააქანებ.

ბოლო ასო არც მას უნდა,
შეაერთებ ამ ორ სახელს,
და მიიღებ მკრეფელ იარაღს —
გლეხის შრომის გამომსახველს.

ვახანან ძნელაძე

ამოცანა

დაასახელო სამი ისეთი ციფრი,
რომლის ჯამი და ნამრავლი ერთი-
და-იგივე რიცხვი იყოს.

სახუმარო ამოცანა

გაპყავი 188 ორ ნაწილად ისე,
რომ საბოლოოდ თვითეული ნაწი-
ლი 100-ს შეადგენდეს.

დასწერეთ

როგორ უნდა დაწვეროთ ხუთი
ერთიანი თ ასი?

პ ა ს უ ხ ე ბ ი

ფურც. „ოქტომბრელის“ № 10-ში მოთაე-
სებულ გამოცანებზე:

1. კარხნის საუვირო; 2. შეშა; 3. მამალი
4. სათაგური; 5. მესი.

ამავე №-ში მოთაესებული რებუსი წაი-
კითხება ასე: გივის კარადაში ზეფრი წიგნია.

რ მ ზ უ ხ ე ნ ი

ჩკ " მ " 2 " გ "

სარგდაქციო კოლეგია: გ. აბაშიძე, ლ. ავღლიანი, ე. ბურჯანაძე,
ი. გრიშაშვილი, თ. თუმანიშვილი, გ. კაკაბიძე, რ. მარგვიანი (პ/მგ. რედაქტორი),
ი. სინარულიძე, ნ. უნაქუოშვილი.

ფასი 10 მან.

ნახატი კ. კეცხაძისა

გამომცემლობის № 14 სტამბის შედეგ. № 201 ტირაჟი 7000 შფ 00792

დ. შ. შერას სახელობის პოლიგრაფიკომბინატი „კომუნისტი“, თბილისი, ლენინის ქ. № 28.
ფერადი ილუსტრაციები დაბეჭდილია სსსრ კვების შრეწე. სამინისტროს ლითოგრაფიაში.